

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Romania

25 bani Posta

Alapította: DR. BOROS GYÖRGY.

Dr. Boros Györgyné
1864-1938.

60 Kelemen Lajos tanár urnak
Cluj str Cal. Moşilor 16

Dr. Boros Györgyné
1864—1938.

Junius hó 7-én délben, a szentlélek elküldetése ünnepeinek második napján, váratlan gyászhir döbbsentette meg Cluj várost, az unitáriusok seregét, a romániai magyarságot, hogy ne is beszéljünk a lélekzetét visszafojtva aggódó családról: néhány napos szenvedés után, tüdőgyulladásban meghalt Dr. Boros Györgyné született Kovácsi Róza, 75 éves korában.

Amilyen meglepetésszerűen következett be a halál, annál nagyobb megdöbbenést ébresztett város- és országszerte. Ime, csakugyan igaza van a szentírásnak: „Mi csak a tegnapiak vagyunk és semmit sem tudunk, mert a mi napjaink csak árnyék e földön.” A részvétnek nagy megnyilatkozását jelentette egyesületeknek és testületeknek a gyászoló családnál való megjelenése, hogy részvétüknek és rokonérzésüknek kifejezést adjanak, valamint a ravatalra érkezett koszorúknak nagy száma.

Az egyházközség vezetőségének intézkedésére a nagy halottat a templomban ravatalozták fel. A temetés junius 9-én d. u. 5 órakor volt, melyen az unitárius egyháznak vezetőségén, testületein kívül megjelentek a magyar egyházak és egyházi testületek, a magyar társadalmi egyesületek képviselői.

A megható temetési szertartást Kovács Lajos braşovi esperes buzgó gyászimával, Vári Albert teol. akad. tanár mélyen szántó és igazi szónoki művészettel előadott gyászbeszéddel teljesítették. Az Iparos Dalárda pedig művészien előadott alkalmi énekkel működött közre. Hadházy Sándor egyházi főpénztáros, a D. F. E. legrégebb választmányi tagja, megható beszédben bucsuzott el az egylet nevében a legbuzgóbb és legmunkásabb egyleti vezetőtől. A beszédet lennebb egész terjedelmében közöljük.

A gyászszertartás után a gyönyörű, napsütéses délutáni órában a nagyközönség a virágerdő alatt nyugvó halottat a házsongárdi temetőbe kísérte ki, hol édes apja, néhai boldogemlékü Kovácsi Antal mellé temették el. A temetőben Weress Béla petroşeni-i lelkész mondott szívből jövő, mélyen átgondolt bucsubeszédet. Az Iparos Dalárda itt is művészi énekkel tette teljessé az élet mulandóságairól elmélkedésre késztető, Isten akaratában megnyugvást kereső imádságos pillanatot.

A nap nyugaton gyülekező felhőkön még egy bánatos pillantást vetett a földre, mintha ő is osztoznék a gyászolók mély fájdalomában. Mire a nap lement, Dr. Boros Györgyné már végleg megnyugodott egy munkás és annyi sikerben gazdag élet után.

Pihenése legyen csendes! A mélyen lesujtott családnak a Mindenható Isten adjon vigasztalást, megnyugvást!

B U C S U

Dr. Boros Györgyné unitárius püspöknétől, a Dávid Ferenc Egylet alelnök-nőjétől. Tartotta a D. F. E. Választmányának megbízásából: *H a d h á z y S á n d o r* egyházi főpenztárnok, választmányi tag, az unitárius templomban 1938 évi június hó 8-án.

És eljött a Pünkösöd! A keresztény világ milliói hívő lélekkel várták, hogy amint megigérve volt, beteljenek szentlélekkel.

A Püspök házában pedig félve, várva, alázatosan imádkozó lélekkel könyörögtek az életért, a megtartásért. És ime, a pünkösdi napsugaras fényes égből, hirtelen egy nagy, fekete felhő ereszkedett alá a házra és betakarta az egész házat a benne levőkkel együtt mélységes bánattal, fekete sötét gyásszal; gyógyíthatatlan fájó sebet ejtven a sziveken. És a megdicsőült lélek megtisztulva minden földiektől, emelkedve szállott a szentlélek szárnyain a magasságos egekbe és az Ur zsámolyánál alázattal meghajolva jelentette: *Én mindenekben hív és igaz voltam!*

Bucsuzom a Dávid Ferenc Egylet nevében. A Választmány megbízásából hoztam el hódolatteljes tisztelettel, mélységes szeretettel és bánatos szívvel, hervadó virágainkat koszoruba kötve hervadhatatlan emléke előtt: Nagyasszonyunk, alelnökünk Dr. Boros Györgyné. A bánat, mely szeretteit sujtotta, minket is, a Választmányt, akik szívének nem voltunk idegenek, mélyen, fájdalmasan megrendített. A közéletnek, de különösen a Dávid Ferenc Egyletnek egy erős munkása, fáradhatatlan, akadályt nem ismerő Nagyasszony távozott el örökre, mély ürt hagyva maga után. Dr. Boros Györgyné, ha a Dávid Ferenc Egyletről volt szó, nem ismert lehetlent, nem türt akadályt, nem gondolt kényelemre, hanem munkába állított mindenkit, aki családjában és közelében volt. Akkor volt nagy, ha valami nagy dologba kezdett és azt igyekezett véghez is vinni, teljesíteni. Ő volt az első munkás és körülötte minden gyönyörűségesen haladt. Azok a kulturdelutónok, estélyek, kiállítások, melyek e város társadalmában olyan meleg visszhangra és pártolásra találtak, ezek voltak a Nagyasszony büszkeségei, gyönyörűségei a D. F. E. javára. Ezek a kulturnapok nemcsak az unitáriusoknak, hanem felekezetkülömbőség nélkül mindenkinek szóllottak, mindenkit elragadtak és mindenkit meghódítottak, akik csak ott lehettek, mert ezek a magyar szívhez szóllottak a Nagyasszony ajkain, lelkén és szíven keresztül. A D. F. Egylet dr. Boros Györgynének a negyedik gyermeke volt, sőt sokszor, nagyon sokszor első gyermeke volt, akit dédelgetett, nevelt, kényeztetett és mindig szeretett. És most vége ennek a kultur munkának és vége, de talán nem örökre, annak a nagyszerű elgondolásnak is, mellyel egy Unitárius Aggmenházat akart létesíteni, alapítani. Erre rakosgatta félre a filléretket, hogy majd létesüljön a nyugalomnak háza, hol az elfáradtak, elaggodtak nyugodalmat, enyhületet találjanak. Ezt a szent örökséget a Választmányra, de legfőképpen családjára, szeretteire hagyta.

És most megindul drága Nagyasszonyunk utolsó útjára erről

a szent helyről, imádkozásunk régi megszentelt hajlékából, ahova kis gyermek kora óta kezdett járni, ahol megerősödött hitben, lélekben a konfirmáció által s ahova olyan gyakran szeretett eljönni. Üresen maradt helye ebben a templomban, üresen marad a családban és annyi sok más helyen tátongó üresség támadt, csak a szíveink teltek meg fájdalommal, mélységes bánattal, oly hirtelen való eltávozdása miatt.

Legyen áldott kimenetele, utolsó útja e szent hajlékból, legyen áldott a hazai föld, mely törekeny hamvait befogadja drága jó szülői mellett, legyen áldott a virágok sokasága a sirhanton s legyen áldott a hamvaiból nyíló virág annak a sirján, aki életében is áldott volt.

Dr. Boros Györgyné: Egyházunknak, Egyletünknek méltóságos Nagyasszonya, pihenjen békén, csendesen elfáradt földi porrése és éljen örök dicsőségben halhatatlan lelke!

Isten vele! Isten velünk!

Tarcsafalvi
Dr. Pálffy Ferenc
1876—1938.

Halnak, halnak
Egyre halnak!
Szine, lángja
A magyarnak.

Soraink között a halál aratása tulságosan is gyakori. Alig van olyan hónap, hogy kis lapunk gyászkeret nélkül jelenhessen meg. Most sem elégedett meg azzal, hogy jun. 7-én a Dávid Ferenc Egyletnek elragadta egyik legmunkásabb vezérszellemét, hanem június hó 18-án már más áldozatot is követelt: Elragadta egyházi életünk egyik legkomolyabb, tevékenyebb és iisztelemértőbb tagját: Dr. Pálffy Ferencet, az Alba de sus kör egyik derék felügyelő-gondnokát.

Az elhunyt jeles férfiú a tarcsafalvi Pálffy-családnak volt egyik tagja, mely család a magyar és az unitárius közéletnek annyi jeles munkást adott. Hasonló nevű atyja a múlt század második felében egyike volt e legbuzgóbb, legtevékenyebb és legáldozatkészebb unitáriusoknak. Dr. Pálffy Ferenc olyan lelkesületet örökölt, mely az unitárius egyházszeretet és nemes áldozatkészséget már magárai hozta erre a világra. Egyetemi éveit Budapesten végezte. Fialat jogász korában már föltűnt tevékenységével és szervező képességével. A milleneumi nagy ünnepségeket előkészítő bizottságának tagja volt.

Egyetemi tanulmányai befejezése után előbb bankigazgató, azután ügyvéd és városi ügyész volt. A politikai életben a ne-

mes hagyományokon nyugvó, zaj és jelszavak nélkül dolgozó megfontolt emberek közé tartozott. Tárnava Mică vármegyében mint komoly tényező, mindig nagy szerepet töltött be. Sándor János volt belügyminiszternek a bizalmas környezetéhez tartozott; egyes javaslatoknak a kidolgozását szívesen bízták az ő jogi tudására és biztos ítélőképességére.

Az unitárius egyháznak már régóta tanácsosa, az Alba de sus-i unitárius egyházkörnek pedig felügyelő-gondnoka.

Aránylag korán, 62 éves korában bekövetkezett halálát nemcsak özvegye és egyetlen leánya, testvérei és rokonai gyászolják, hanem gyászolja az egész unitárius egyház és a magyar társadalom. Helye nagyon sokáig üres fog maradni.

Hosszas és türelemmel viselt súlyos betegség után mult ki. Hisszük, hogy elviselt szenvedéseieért megfogja jutalmazni a mennyei Atya.¹

Osida Jenő.

Nem tartozott egyházunk tagjai közé, de még sem tehetjük, hogy meg ne emlékezzünk róla. A „Keleti Ujság“-nak helyettes szerkesztője, a Pen Club romániai szakosztályának titkára, az E. Irodalmi Társaság, a Kemény Zsigmond Társaság, a Helikon írói közösség, a Katholikus Akadémia stb. tagja s mindezek mellett időt szakított arra is, hogy a D. F. E. kulturdélutánjain szellemes és szépen gördülő verseivel közreműködjék. Mint író, a helyes magyarságnak volt harcosa. A szűkségtelen idegen szavak használata ellen irtó hadjáratot indított.

Junius hó 7-én, türelemmel viselt hosszas betegség után halt meg és még csak 31 esztendő volt.

A magyar közönség fájó részvéte kísérte ki a házsongárdi temetőbe. Sirját virágerdő borította. Irodalmi életünknek egy igazi értéke szállott vele a sirba.

Ritka alkalom!

Ritka alkalom!

20 kötet Révai Lexikon, (használt) — — — — —	Lej	4000.—
20 „ „ „ (új) — — — — —	„	6000.—
18 „ Tolnai világlexikon — — — — —	„	1100.—
18 „ Pallas Lexikon — — — — —	„	1500.—
110 „ Jókai Mór összes regényei — — — — —	„	6500.—
10 „ Szilágyi: Magyar nemzet története — — — — —	„	1500.—
12 „ Marczali: Képes világtörténelem — — — — —	„	1500.—
1 „ Ady összes költeményei — — — — —	„	158.—

Raphatók: KIRÁLY JÁNOS könyvkereskedésében Cluj, Piața Unirii.

¹ A kép technikai okokból jövő számra maradt.

IFJUSÁG KÖRÉBŐL.

Ifju erők az egyházban.

(Ifj. konferenciát megelőző gondolatok.)

Napjainkban a világ érdeklődése mind fokozottabb mértékben fordul az ifjuság felé. S ha ebben a fokozott érdeklődésben sok van a szülői szeretet jövőt-biztosító, kenyérszerző és állást-kiharcoló gondoskodásából, bizakodó reménységéből, sok van a nem titkolt aggodalomból s gyanakvással telt megítélésből is. Mert bizonyos társadalmi rétegekben még erősen tartja magát az a világszemlélet, mely a korok között élesen megvonja a határvonalat s az életet úgy szereti berendezni, hogy az ifjak „álmokat álmodjanak” s az öregek pedig bölcsen vezessenek. Habár a nemzedéki problémának nem vagyunk a barátai, megvalljuk, mélyen rokonszenvezünk ezzel a felfogással, mert egy-egy ritka meleg pillanatban mi is szeretnők visszacsinálni, visszakönyörögni a „régijó idöket,” amelyekben a fenti munka- és életmegosztás irányította az emberi társadalmat. Ám a mai kor hadat üzent ennek a világszemléletnek. Ha az „ázsiai haláltáncról” a spanyol testvérháborúig végigszemléljük az eseményeket s a köréjük csoportosuló és közéjük rétegeződő kérdések halmazát, köztük igen természetesen a minket közvetlen közléről érintöket, sőt elevenünkbe vágókat is, bizonyos kételkedéssel beszélünk a bölcs vezetésről. Ez az egyik nyomós oka annak, hogy a mai világszemlélet teljesen háttérbe igyekszik szorítani a régít s bizonyos mértékben az ifjuság felé fordul, nem csodavárón, hanem sokat remélően. Az egészen más kérdés, hogy az ifjuság beváltja-e, be tudja-e váltani a hozzá füzött reményeket. Tény az, hogy államok új rendszereik kiépítésénél pusztán az ifju erökre támaszkodnak. S ez igen természetes is. A mai ifjuság, minden idök ifjuságáétól különbözö, erős valóság-látással indul az életbe s ha néha felszínes utcai demagógiák meg is tévesztik és ebben nincs sok csodálni való, hiszen az örok forrongásban a kitakat keresi, — halálosan komoly az arca, tisztító tüzzel-telt a lelke s messzehatók a tervei. Mindez pedig nem az ifjuság érdeme, hanem az élet könyörtelen parancsszava. A mai ifjuság ágyuszónál tanulta meg a hatodik parancsolatot, „büntető expediciók” iszonyu szenvedést zúdító idejében az Uri imádságot. Lehetetlen, hogy ebben a nagy visszásságban, vérben, harcban korán, talán tulkorán rá ne ébredt volna a nyers valóságra. S furcsa lenne, ha ösztönösen ne keresné az ebböli

kivezető utat. S nem lehet csodálkozni, ha hangja itt-ott határozottan követelődző. Az ifjuság látja a hibát, s azonnal korigálni akarja, nem torpanva meg a tornyosuló akadályok előtt. Lévéen az örök tevékenységnek, feszült energiáknak forrása, bizonyos célok szolgálatában rendkívüli fontossággal bír.

S ez a második lényeges ok, amiért a világ érdeklődése fokozott mértékben fordul feléje. Cselekvésének azonban nemcsak dinamikája, hanem irama is van. S ebben a felfokozott, dübörgő életben az iram megtartása is fontos. Egy nép, vagy egy intézmény, amelyik nem képes a kor gyors ütemű haladásával lépést tartani az vagy háttérbe szorul, vagy örökre lemarad a népek nagy versenyén.

A vallásos intézmények közül az Unitárius Egyház az elsők között szokott lenni a korszerű kérdések felismerésében és gyakorlati megvalósításában. Természetes tehát, ha az új vezetőség széles és nagyvonalu munkateret kíván biztosítani az ifjuságnak. Nem gyámkodó, hanem az ifjui kezdeményezések jóakaratu támogatója, atyai tanácsadója. Nem a méltóság bársonyszékébe befutott „jelentések” alapján itéli meg az ifjuság komoly akaratát és célkitűzéseit, hanem a folytonosan megújuló személyes kapcsolatok nyomán. S nem vezetőségi gyűléseken veti fel, szinte ötletszerűen, az ifjuság súlyos problémáit, hanem a való életben telepszik le azok mellé. Közeledést vár az ifuságtól, de önmaga is közeledik. Nem leereszkedik, hanem magához emel. Egy vele. Hogy ez így van számtalan tapasztalat bizonyítja. S a jótékony hatás minden oldalon áldásosan érződik. Csak egy-két esetet említek. A Közlöny megnyílik az ifjak számára s a lap előfizetői megsokszorozódnak. A vérpezsdülés jele mindenütt mutatkozik. Az egyházi Főjegyző hónapokon át fáradozik, hogy az ifjuságot önálló sajtóorgánumhoz segítse s fáradozása reménnyel kecsegtet. A D. F. E. megértő Titkára addig is önként ajánlja fel s bocsátja az ifjuság rendelkezésére a Közlöny juliusi számát. A Főpásztor pedig mély és meleg rokonszenvvel kíséri minden mozdulásunkat, a legtisztább örömmel és reménységgel néz a jövőnk elé. Általában érezzük, hogy az Egyház vár tőlünk valamit. Vár és törődik a mi országunkkal, mint a szülő a gyermekéével. A multi sorsunk hasonlított a felkelő nap sugár-kévéjének a sorsához, midőn a felhőbe ütközött. A kéve megtört és izzott, de sem meleget, sem világosságot nem tudott árasztani. Most felszabadult. Merészen ível az ég kárpitján. Hátha szent, tiszta reggel lesz! Hátha az ifjuság beváltja a hozzá fűzött reményeket isten-adta tehetsége és idők-teremtete helyzete folytán. E célra kell tömörítenünk minden erőnket, különben rettenetesen megítél a történelem, Isten s a sírban is kísértő bukásunk.

Simén Dániel,
ifj.-elnök.

Tudnivalók az unitárius konferenciával kapcsolatban.

Unitárius ifjusági találkozó.

Cluj, 1938. július 1-3.

A D. F. E. I. K. Egyetemes Szervezete XI-ik Találkozóját ez évben július 1—3 napjain (péntek-vasárnap) tartja Clujon az unitárius püspökség disztermében (Calea Marechal Foch 12).

Felhívjuk az Ifjusági Egyletek tagjait, hogy tekintettel a Találkozó érdekes és sokat ígérő programjára, másfelől az ifjusági munka fontosságára, minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A Találkozó munkarendje :

Junius 30-dn (csütörtökön) délután és este gyülekezés és elszállásolás.

Július hó 1-én (pénteken).

Délelőtt 8 órakor : Közös ima a templomban. Imát mond Miklós István. Templomozás után közös reggeli.

" 9 " : Elnöki megnyitó, üdvözlések.

Jelentések : főtitkári, titkári, munkaügyi bizottsági, pénztárosi.

" 11 " : Előadás : Az ifjuság a belmisszióban. Tartja Erdő János segédlelkész.

Vita csoportok, közös megbeszélés.

^{1/2}1 " : Előadás.

^{1/2}2 " : Közös ebéd.

Délután 4 órakor : Előadás : a) Az ifjuság az ujjászervezett gazdasági életben. Tartja Seyfried Frigyes ; b) A végzett ifjak elhelyezkedési lehetősége ipari és kereskedelmi pályákon. Tartja Gyarmathy Árpád ;

c) A szövetkezeti munka és az ifjuság elhelyezkedési lehetősége. Tartja Ürmösi József, püspöki titkár ;

d) Az unitárius egyetemi hallgatók elhelyezkedési lehetőségei.

Vita csoportok, közös megbeszélés.

Este 8 " : Közös vacsora.

Vacsora után meglepetések.

Július hó 2-dn (szombaton).

Délelőtt 8 órakor : Közös ima a templomban. Imát mond Nemes Sándor. Templomozás után közös reggeli.

" 9 " : Előadás : A városi és falusi nők elhelyezkedési lehetőségei. Tartja Gyarmathy Piroska, titkárnő.

Vita csoportok, közös megbeszélés.

Délelőtt 11 óraker : Előadás : A Romániában élő népcsoportok lelki kibékülésének feltételei. Tartja Nistor Virgil dr.

1/2 óraker : Közös ebéd.

Délután Szabad időtöltés. — Sportok. — Ping-pong verseny. — Kirándulás a Bükk-erdőbe. — Tábortűz és vacsora.

Julius hó 3-án (vasárnapon).

Délelőtt 8 óraker : Közös reggeli.

" 9 " : Választások.

" 10 " : Templomozás. Imát mond : Kovács Domokos. — Beszédet mond : Simén Dániel. Templomozás után vallásos ünnepély a diszteremben :

1. Elnöki megnyitó.
2. Szaval : Sebe Ferenc teológus.
3. Énekel : Dr. Gündischné, Fogarassy Klári.
4. Előad : Rostás Dénes, lelkész.
5. Szaval : Fülöp Árpád, lelkész.
6. Hegedül : Márkos Albert.

1/2 óraker : Közös ebéd. (Nőszövetség megvendégelése).
Délután Városnézés Kelemen Lajos tanár ur vezetésével.

" 6 " : Kerti multság a Társadalom helyiségeiben (Str. Regala No. 32.).

Julius hó 4-én (hétfőn). Kirándulások.

Elszállásolásról az Elnökség gondoskodik.

Napi ellátás 36 lej, mely összeget a pénztárhoz, Fülöp Árpád lelkészhez kell befizetni.

Mivelhogy csak szalmáról tudunk gondoskodni, mindenki saját kényelme szempontjából hozzon magával pokrócot és ágytakarót.

A ping-pong versenyre jelentkezni lehet július hó 2-ig.

Kérjük a résztvenni szándékozókat, hogy minél hamarább jelentsék ebbéli szándékukat a központi irodán, Csifó N. László címén (Calea Marechal Foch No. 12.).

Mikor a lelkemben . . .

Mikor a lelkemben rózsabimbók nyílnak,

Szent érzéseim az életről dalolnak ;

És az áldás kertjében rügyet bont az Isten

. . . Akkor tudom azt, hogy nem hiába hittem

. . . Akkor tudom azt, hogy nem hiába hittem.

Mikor az imádság égbetörő szárnyán,
 Árvaság mezőin derül a szivárvány,
 Bánat éjszakámra
 S hajnali világban
 Új jövendőt látok,
 Akkor tudom, hogy a názáreti Mester
 Nyomdokain járok.
 Akkor tudom, hogy a Názáreti Mester
 Nyomdokain járok.

Mikor ködbe siró könnyemet meglátja
 Az árvák, szegények egyetlen barátja,
 Őszinte vigasza, igaz reménysége,
 Szívem a szívével, akkor összedobban
 És mindenki tudja, hogy Atyámnál voltam.
 És mindenki tudja, hogy Atyámnál voltam.
 Simonyi György.

Wales-i ének.

Wales Anglia nyugati partjain van. Ott nyaraltam három hétig Criccieth nevű fürdőn.

Wales igen híres szépségéről. Anglia legelőkelőbb emberei özönlik el a walesi fürdőket, hogy ott töltsék nyári szabadságukat.

Criccieth ezeknek a fürdőknek egyik leggyönyörűbb fekvésű kis helye. Máskülönben a walesiek azért is büszkék Cricciethre, mert ott született Lloyd George, híres politikus. Egyik vasárnap este angol barátnóm karonfogott és kivitt a tengerparti sétányra.

Alighogy közeleedtünk, észrevettem, hogy nagy tömeg van összeverődve a sétányon. Kérdezősködéseimre barátnóm csak annyit mondott, hogy majd meglátom, hogy mi lesz itt, csak várjak. Egyszer azután csak felcsendült az ének.

Hirtelen nem is tudtam szóhoz jutni a nagy meglepetéstől, csak állottam és néztem a középben álló férfiut, aki az éneket vezette.

Ők csak énekeltek, egyik ének másikat követte, és olyan gyönyörűen énekeltek, hogy azt kifejezni nem is igen lehet. Szinte mindenik énekükben volt valami csodálatos bus vonás. A tenger csendes volt, szinte figyelni látszott azt a sok szomorú vallomást, melyet Criccieth népe azon a vasárnap este elmesélt.

Barátnóm közben csendesen elkezdett nekem beszélni, elmondta, hogy ez minden vasárnap este megismétlődik, közben felhívta a figyelmemet, hogy három és még több szólamban énekelnek és elmondta, hogy a walesiek nagyon híres énekesek.

Én csak félig értettem, hogy tulajdonképen mit is beszél, s mikor az ének megszűntével az emberek oszladozni kezdtek arra gondoltam, hogy van valami közös bus vonás a magyar népdalokban és a walesiek énekében.

Kiss Viola.

Beszámoló a cluji unitárius és a különböző felekezetű elemi iskolákban járó tanulók vasárnapi iskolájáról.

Az ifjuság kezd tudatára ébredni annak a szent elhivatásnak, hogy neki is ifju lélekkel és erős duzzadó ifju akarattal az egyház keblében munkát kell, hogy végezzen. Ilyen munka elhivatás a belmissziói munka, amelynek egyik ága maga a vasárnapi iskola is. Egy ilyen kis szervezkedéssel, szervesen bekapcsolódhatunk az egyház életébe, és munkát fejthetünk ki az unitárius gyermek lelki nevelésében, ugyanakkor hálaikat fejezhetjük egyházunk iránt is.

Miben áll ez munka? abban, hogy a vasárnapi iskolában előkészítjük a gyermek lelkét arra az ifjusági mozgalomra, mely „Dávid Ferenc Egylet” néven működik, amelynek midőn eléri azt a kort, lelkes, igaz, odaadó, munkás tagja lehet.

A cluji unitárius vallásu elemista gyermekeink e nagy városban ezerfele vannak szétszórva, különböző felekezetű iskolákba járnak, legnagyobb részük állami iskolában, igen természetes, hogy igen kevés unitárius nevelésben részesülhetnek. Nagy nehézségek árán sikerült összegyűjtenünk gyermekeinket, hogy a vasárnapi iskola keblében, egymással megismerkedve, evangéliumi szeretetben töltsék el azokat a kedves órákat. Mintegy hatvan fiu és leány látogatta vasárnapi iskolánkat, ahol szigoruan vallás-oktatásban, jellem-nevelésben, ismeretterjesztésben és szórakoztató előadásokban volt részük. Iskolánkat teljesen átszerveztük, az angol vasárnapi iskolai módszer után, és igen szép eredményes munkát tudtak elvégezni egy rövid iskolai év alatt. Munkásságunk jeléül, igen sokszor szerepeltünk a nyilvánosság előtt, minden hónapban egy-egy előadást rendeztünk, amelyeken a szülők részéről is ritkán tapasztalt érdeklődés nyilvánult meg. A szülők igen sokszor tilták gyermeket ezen iskolától, de ez csak addig történhetik, míg egyszer bizonyoságot tesznek gyermekeik, hogy mit is tanultak a vasárnapi iskolában. Igen sokszor folytattunk a szülőkkel megbeszéléseket, és így kicserélvén gondolatainkat, harmonikus nevelést kaphattak gyermekeink úgy a szülők, mint a vasárnapi iskola részéről is. Évközben bibliai képekkel jutalmaztuk gyermekeinket, ezáltal is fokozván érdeklődésüket. Évvégén pedig szem előtt tartottuk, hogy milyen könyvekkel jutalmazzuk gyermekeinket, szigoruan unitárius tárgyú, szel-

lemű jutalmakat kaptak, mintegy kiegészítéséül érő tanításainknak.

Munkánknak egyik nehézsége, hogy nincsen unitárius tárgyú elemistának való költemény, *szindarab*, elbeszélés, épen ezért fölkérjük mindazokat, akik ilyen nemes célt szolgáló anyaggal rendelkeznek, sziveskedjenek beküldeni hozzánk. Tervbe vettünk egy pályázati hirdetést, egy unitárius' tárgyú gyermek-szindarab megírására.

A vasárnapi iskolák vezetői voltak Erdő János s.-lelkész, Izsák Vilmos I. éves teológus és Székely Anikó. Igazi munkát folytattak az unitáriés gyermek lelki nevelésének kicsiny mezéjén. Szeretnők, hogyha minden unitárius egyházközség érdeklődést tanusitana a jövő iskolai évben, ezen új vasárnapi iskolai módszer iránt és bizalommal fordulnának hozzánk, hogy így mi is tudjunk egy egyetemes unitárius gyermek-nevelést megvalósítani.

Vasárnapi iskolák működtek Tg.-Mureşen, Braşovban stb., azonban kapcsolataink nem voltak és így munkájukról nem tudunk beszámolni.

Ezen helyről is köszönetet mondunk mindazoknak, akik munkánkban pártfogoltak és anyagiakban is segítségünkre voltak.

A jó Isten adjon minden unitárius kicsiny gyermeknek jó vakációzást!

Izsák Vilmos,

I. éves teológiai hallgató.

Missziós kirándulás Şarmaş-on.

Teológiai Akadémiánk ifjusága az idén is megrendezte szokásos évi, missziós kirándulását. Hosszas fontolgatás után úgy döntött az ifjuság, hogy Nagy Sámuel Şarmaş-i szórványgondozó lelkész meghívásának tesz eleget. A Şarmaş-i szórvány ugyanis az, ahol talán a legnagyobb területen és a legelszórtabban élnek hiveink. Emellett a felekezetek megoszlása és a nép etnikai összetétele olyan, hogy a szórványgondozó lelkész munkája a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Ezek voltak azok az okok, amelyek kötelességszerűen arra szólították fel az ifjuságot, hogy kirándulását ide rendezze. Május 22-én, vasárnap reggel indultak Şarmaş-ra, Dr. Kiss Elek teológiai dékán, Vári Albert, Szent-Iványi Sándor és Ütő Lajos tanár urak vezetésével. Megható volt az a meleg testvéri fogadtatás, mellyel şarmaş-i hiveink fogadták az ifjuságot.

Dél előtt 11 órai kezdettel szabadtéri istentiszteletet tartottak, melyen Elekes Endre IV. éves hallgató mondott szivhezszóló imát, majd Dr. Kiss Elek teológiai dékán tartott magasröptű ünnepi beszédet. Az Akadémia ifjuságának énekkara művészi énekszámokkal működött közre az istentiszteleten. Azután

Kiss Zoltán IV. éves hallgató, missziós elnök üdvözölte meleg szavakkal a közönséget és Nagy Sámuel lelkészt, tolmácsolva az ifjuság szeretetét, melyre a lelkész válaszolt mély meghatódottsággal.

Ebédre a Sármaş-i hivek látták vendégül az ifjuságot.

A délutáni istentiszteleten László Attila IV. éves hallgató imádkozott s Nagy Ferenc prédikált, Báró Piroska hegedült; Izsák Vilmos I. é. t. hallgató szavalt. Istentisztelet után Vári Albert teol. tanár tartott előadást „A vallás fontossága címmel”.

Az ifjuság egy másik csoportja Szent-Iványi Sándor teol. tanár vezetésével a délelőtti órákban Miheş-en tartott ünnepi istentiszteletet, melyen Fodor Árpád teológus imádkozott, Miklós István prédikált s Szent-Iványi Sándor teol. tanár tartott előadást az unitárius szabadelvüségről s Simén András teológus szavalt.

Este fél 9 órai kezdettel tánccal egybekötött műsoros estélyt tartottak, melyen Szent-Iványi Sándor teol. tanár tartott előadást a „Vallásos élet szépségéről,” a Teológiai Akadémia ifjusága adott elő művészi énekszámokat Útő Lajos tanár vezényleésével, Simonyi György és Mátyás György teológusok szavaltak, Báró Piroska hegedült s Kiss Zoltán mondott bezáró beszédet. A szép műsort és az Akadémia látogatását Nagy Sámuel lelkész könnyes szemekkel köszönte meg.

Műsor után reggelig tartó vidám mulatság volt.

A részletes beszámolás után most tegyük fel a kérdést: Volt-e és van-e eredménye ennek a kirándulásnak és egyáltalán minden ilyen kirándulásnak?

A feleletet megadja a Sármaş-i kirándulás eredménye. Hogy mást ne említsünk, Sármaş-on a kis számban élő hiveinket szektáriánusoknak tekintették. Kellett egy ilyen kirándulás, mely bebizonyította azt, hogy az unitárius vallás nem szektarianizmus, hanem egy évszázadokra, vagy talán évezredekre visszatekintő, állandóan fejlődő vallás. Sármaş-on ezt bebizonyította az ifjuság. De még hány helyen hiszik, és hihetik a más vallásfelekezetűek közé elszórt hiveinkről azt, hogy szektához tartoznak. Éppen ezért van fontossága minden olyan megmozdulásnak, mely ezt a tévhitet eloszlatni igyekszik. Az a merevség és előítéletesség, mellyel a más vallásfelekezetek tekintenek ránk, fel kell szólítsa az ifjuságot és egyszersmind minden jó unitáriust arra a nemes munkára, amit külmisszióknak nevezünk, s amely ma talán ezerszerre fontosabb, mint valaha volt.

Legyen Isten áldása a Sármaş-i hiveinken és mindazokon, akik megértik az idők jeleit és átérzik hivatásukat.

Templomszentelés Jobagenin.

Ez a kis leányegyházközség példaadó áldozatkészséggel adta tanujelét buzgó egyháziasságának azáltal, hogy a 208 lelket számláló egyházközség közadakozással, közmunkával 200,000 lej értékű szép templomot és tornyot épített. Az áldozók között jó példával járt elől Nagy Jenő nyug. jegyző, birtokos, egyházi tanácsos, ki a templom felépítéséhez egy darab hely adományozásával járult hozzá 14,000 lej értékben. Boros Mózes tanító pénzben és anyagban 2420 lejt, Balog Pál gondnok pénz, anyag és közmunkában 3709 lejt, Máthé Zsigmond pénzben 1200 lejt, Péterfy Áronné 1000 lejt adtak, de ezenkívül az egyházközség minden tagja hozzájárult áldozatos adományával.

A templom ünnepélyes felszentelésére leutazott Dr. Varga Béla püspök, Dr. Kiss Elek teológiai akadémiai dékán, egyházi főjegyző, Ürmösi József püspöki titkár. Az ünnepség 1938 június hó 6-án, pünkösöd másodnapján a délelőtti istentisztelet keretében folyt le. Az ünnepi alkalmi beszédet Dr. Varga Béla püspök mondta Máté 18 r. 19., 20. v. alapján kifejtette, hogy a templom az Isten akaraða szerint élő és munkálkodó hivek gyülekezete, kiknek az itt hirdetett és hallott jézusi evangéliumi tanítást át kell vinni és megvalósítani künn az életben, mert csak így jön el istenországa mi közénk! Az után megáldotta és felszentelte Isten nevében az új templomot, megköszönte a hiveknek áldozatos buzgóságát.

A templomszentelés urvacsorai beszédét Halmágyi János murešköri esperes mondta az I. Kor. levél 3., 16. v. alapján: „Avagy nem tudjátok-e, hogy ti az Istennek temploma vagytok és az Isten lelke lakozik bennetek?” A holt kövekből épült templom úgy lesz élő templommá, ha a hivek a bennük lakozó isteni lelket lánggra gyújtják és buzgón látogatják a templomot. Urvacsoraosztás után Máthé Zsigmond lelkész ismertette a jobageni leányegyházközség történetét és a templomépítésre tett adakozásokat felolvasta.

Templomozás végeztével tisztelgések voltak a templomban az ottani gör. kath., református felekezetek és a községi előljáróság részéről. Istentisztelet végeztével közebed volt az iskolateremben.

Érdekes följegyezni, hogy a murešköri papok és felekezeti tanítók teljes számban részt vettek az ünnepen és tiszteltek az új püspök és főjegyző előtt.

Eljegyzés. *Jánosi Annuskát*, Jánosi József nyug. igazgató-tanító, Šimonesti énekvezér leányát, folyó hó június 11-én eljegyezte *Lukácsi Mózes* lelkészjelölt. Istennek áldása legyen eljegyzésükön.

Leányegyházközség alakulás Timișoaran.

A Bánság szép és gazdag fővárosában is kibontotta zászlóját az unitárius egyház. Összegyűjtötte odaköltözött és ott élő unitárius hiveket, hogy kapcsolódhassanak be az ősi anyaszentegyházba. 1938 június 12-én volt az alakuló közgyűlés az evangélikus templomban Komjászegi Géza bihori lelkész vezetésével. Az egyházi főhatóság képviselőjében Úrmösi József püspöki titkár volt.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Gotthárd Áron Turulgyári igazgató hitrokon afiát választotta *gondnoknak*, ki tartalmaz beszédben köszönte meg a megtisztelő bizalmat. Egyházi pénztárnoknak: Osváth N., jegyzőnek: Pálffy Miklós fiait és 12 tagu kebli tanácsot választottak.

A közgyűlés után urvacsoraosztással egybekötött istentisztelet volt az evangélikus templomban, amelyen egyházi beszédet Úrmösi József püspöki titkár tartott Máté 10 r. 19. 20 v. alapján kifejtve, hogy mikép szólt hajdan Isten lelke és mikép szól bennünk és általunk ma is. Urvacsorai beszédet Komjászegi Géza lelkész tartott.

Urvacsorával 65 unitárius hívünk élt. Az ott élő unitáriusok száma 200—300-ra tehető. Az aradi leányegyházközség képviselőjében ott voltak Sz. Jakab Géza gondnok, Pataki Béla ny. tanár és Polátsek József hitrokon testvérek.

Az együttes találkozás megbeszéléseiből azt a kérést terjesztették az E. K. Tanácshoz, hogy a timișoarai és aradi hivek összeírására és megszervezésére küldjön ki az egyházkerületi főhatóság egy segédlelkézt.

E helyen legnagyobb hálával és köszönettel emlékezünk meg a timișoara-i evangélikus egyházközség vezetőségének — élén Ntiszt. Árgay ev. esperes urnak — azon előzékeny keresztény testvéri jóindulatáról, mellyel a templomot és a szükséges kellékeket és felszereléseket rendelkezésünkre bocsátotta.

A határozat szerint egyelőre minden hónap 2-ik vasárnapján tartanak istentiszteletet délelőtt Aradon, délután Timișoaran.

i. j.

Az „Unitárius Közlöny“, mint útravaló. Örömmel értesülünk, hogy *Fóri Ilonka*, a szép tisztségekkel is több ízben kitüntetett, lelkes D. F. Ifjusági Egyleti-tag május 22-én *Hoghiz-en* örök hűséget esküdött *Finta József-fel. Kondráth Jenőné*, mint nevelő-anya, lapunk alapító tagjai közé vétette fel az annyi gondoskodó szeretettel felnevelt és utrabocsátott kedves leányt. Tárgul-Săcuesc-re Finta Józsefnének ezután minden hónapban örömhirt visz a posta: unitárius lelket, otthoni emléket, biztatást és hitet. Az ifju házaspárnak boldogságot és megelégedést kívánunk övéikkel együtt, az „Unitárius Közlöny“-nek pedig sok hasonló jó barátot kérünk.

Dr. Varga Béla püspök úr eskütétele.

Amint lapunk más helyén is szó van róla, *Dr. Varga Béla* püspök jun. 24-én (pénteken) délben tette le a hűségesküt Ófel-sége, a király kezébe. Az eskütétel ünnepies formák között ment végbe a királyi palota tróntermében s azon az udvari méltóságokon kívül megjelent Miron Christea patriarcha, miniszterelnök, Colan püspök kultuszminiszter, Dr. Gál Miklós főgondnok és Lőrinczy Géza bucuresti-i lelkész. Ez alkalommal *Dr. Varga Béla* püspök a következő beszédet mondotta :

— Felség! A legmélyebb hódolattal és alázatos tisztelettel állók Felséged színe előtt most, amikor első alkalommal jelenhetek meg Felséged előtt. Engedje meg Felséged, hogy felhasználjam a mai ünnepélyes alkalmat, amikor letettem a hűségesküt, hogy kifejezhessem legmélyebb köszönetemet nemcsak a magam, hanem az egész romániai unitárius egyház nevében is Felségednek azért az atyai gondoskodásért, amelyben ennek az országnak összes elismert egyháza it részesíti, közöttük az unitárius egyházat is. Nagy kitüntetés számomra, hogy Felségedet a vezetésem alatt álló egyház összes híveinek nevében biztosíthatom arról, hogy a trón és a király iránti lojalitásunk és tiszteletünk megingathatatlan és hisszük, hogy Felséged bölcsességéből származó határtalan szeretete mindig meg fogja találni a legalkalmasabb utat arra, hogy egyházunk és annak minden intézményei fejlődjenek, megerősödjenek és betölthessék azt a hivatást, amelyet Isten parancsából be kell tölteniük Felséged és az ország szolgálatában és a lelkek megmentése érdekében. Az unitárius egyház a történeti idők folyamán az emberiségnek sok kétségtelen értékű szellemi jótéteményt juttatott. Dávid Ferenc, hitünk megalapítója volt az első, aki az 1568-iki turdai nagygyűlésen első alkalommal hirdette a világon a vallásszabadságot és a vallási türelmet. Az angliai és amerikai unitáriusok a mi egyházunkat tekintik a szabad-
elvű kereszténység bölcsőjének... Egyházunk azt óhajtja, hogy továbbra is ápolja és megőrizze ezt a szent örökséget az egyházi élet gondozásában és százados egyházi és kulturális intézményeiben, amelyek a közjót szolgálják, jótékonyági, szociális és egyházi egyesületeiben több mint egy félszázad óta. S ezek, hiszem, nagyfontosságúak az állam szempontjából is. Engedtesse meg nekem hogy a mai ünnepélyes alkalmat felhasználva, kifejezzem azt az alázatos kérésemet, hogy felséged kegyeskedjék legfelsőbb védelme alá venni alattvalói munkánk felhasználásával az unitárius egyházat, annak iskoláit és híveit és kegyeskedjék atyai szívvvel meghallgatni mindig törvényes kívánságainkat, amelyekben mindig szem előtt tartjuk az ország és a trón legmagasabb érdekeit s amelyeket Felséged és a magas kormány elé terjesztünk egyházunk érdekében. Éljen II. Károly király!

Az *Uralkodó* a következő szavakkal válaszolt a püspök beszédére :

— Nagytiszteletűséged! Az Ön eskütétele örvendetes alkalom az én számomra, hogy megköszönjem azokat a szép szavakat, amelyeket az ön által képviselt lakosság nevében mondott. A román földön lakók iránti gondoskodásom kiterjed Önökre is s annál nagyobb lesz, minél inkább hozzákapcsolódnak Önök ehhez a román földhöz és minél közelebb lesz az Önök lelke a román lélekhez az Önre ruházott szent küldetésben. Alapulvéve Krisztus tanítását, Ön dolgozhatnak ezen a román földön lakó népek közötti lelki testvériesülés megvalósulásában. Ezzel a gondolattal fejezem ki jókívánságaimat és a szeretet érzelmeit azok iránt, akik az Ön pásztorkodása alatt állanak.

Az iskola.¹

„Ballag már a vén diák.. tovább“...
De távoztában vissza-visszanéz,
Könnyes szemekkel és fájó szívvel,
Mert az elválás fájdalmas, nehéz.
Csordultig szíve édes emlékekkel,
Miket a lélek nem feled soha,
Egy életen át szent meleget ad
Ez az oltártűz: a vén iskola . . . /

Búcsuzunk tőle s megtérünk hozzá,
Lelkünk imával, fohással tele,
Édes jó Anyánk: drága iskolánk,
El-eldédelget szíve melege . . .
Ápolt, ringatott karjai között,
Amíg kiforrott szüretünk bora,
Lelkünk kertjének gondos kertésze,
Átdott őrzője volt az iskola.

Óh hogy dobogott parányi szívünk.
Mikor beléptünk kitért kapuján
Akkor, legelőbb... kézen vezetve...
Majd önállóan egyedül csupán
Szeptember meleg sugár-özöne:
Égi szeretet szent arany-pora
Hítté be arcát, amint fogadott
A kitért karu öreg iskola.

Az élet-harcnak kis katonái:
Az Ábécések s palatáblások
Ruhamsisakos hőökké lettek:
Jöttek a próbák, huzár-vágások...
Az ismeretek pazar mezején
Jött a tusáknak szép szelíd kora:
Vértelen verseny babér-kertje lett
A lélek szárnyát bontó iskola . . .

Aztán . . . egyszer volt . . . bizony,
[igaz volt
Az a megrázó nagy, komoly mese:
Dallal búcsuzott az ifjú sereg:
Szép diák-évek sok szerelmese.
Kitért kapukon kirepült a raj.
Szerte sodorta gondok nagy tora,
De a szívekben élt egy ideál,
Egy szent talizmán: a vén iskola.

Csodás, szép korszak! Szent
[mesevilág!
Illetődötten idéz a lelkünk:
Az iskolának falai között
Gondos szülőt és jó testvért nyertünk.
A tanító: az örök robotos.
Az éber őr, ki nem lankadt soha,
Jó szülők volt Ó s bajtásainkban
Testvéreket adott az iskola.

A vén diák: e család hű fia
Idők multán is vissza-visszatér...
A verseny dija sok küzdés után
Már csak egy száraz darabka
[kenyér . . .

De deres fejfel törpe padokba
Beülünk szépen s emlékek bora
Mámorosítja lelkünk álmait:
Keblére zár újból az iskola.

Keblére zár mint Édes Anyánk,
Magsimogatja lázas homlokunk,
Kisüt a nap a gond-felhők közül,
Könnyes szemekkel kezét

[csókolunk . . .
A régi hárfán felsír, fejkacag
Édes-bús diák nóták dús sora
S a mult arany varázs-serlegéből
Emlék-nektárt kínál az iskola . . .

De míg ábrándok szellő-szárnyain
Emlék-mezőkön elbarangolunk,
Kérdi az Élet: hű-e még szívünk?
A j ö v e n d ő r t vajjon áldozunk?
Vén diák-szívek, dobbantok-e hát,
Ha jó Anyátok sorsa mostoha?
Életerejét ápoljátok-e?
Halljátok-e: kérdez az iskola?!

Kicsinyek, ifjak szent templomban
Az Ur ígéje zendül s kötelez:
Áldozni hittel és szeretettel,
Az iskolát segíteni jöjjetek!
Fel a szívekkel! Az Édes Anya
Szíve bánatos ne legyen soha!
Diákok! Lányok, fiúk! Halálig
Hűek legyetek! — Hív az iskola! . . .

Boross Elek

¹ Osztyáltársi találkozóra.

Püspök urunk választásának megerősítése. A hivatalos lap május hó 30-iki számában megjelent a királyi rendelet, amelyben Őfelsége Dr. Varga Béla püspökké történt választását megerősíti s a vallás- és szépművészeti minisztert megbizzza ezen legfelsőbb rendelet végrehajtásával. Püspök úr junius hó 24-én Őfelsége előtt a hivatalos esküt letette. Az egyházi, szintén ünnepies beiktatás idejéről még nem történt döntés.

Kinevezések. A *Sfântul-Gheorghe-i egyházközség hivei* szabályszerűen lemondottak választói jogokról. A főt. Püspök ur *Dr. Kovács Lajos* ez év március havában hazatért akadémitát nevezte ki e fontos állásra, mely József Lajos tb. esperes elhalálózásával üresedett meg. *Dâmbravioara*-ra a főt. Püspök ur *Deák Berta* papjelöltnőt nevezte ki segédlelkésznek. A nőpap munkássága nemcsak unitárius, hanem más körökben is nagy érdeklődést váltott ki.

Énekvezéri kinevezés. *Gál Béla* Locodeni-i állami tanítót a főt. Püspök ur az egyházközség választása alapján Locodeni-be énekvezérré nevezte ki.

Új tanár. *Útő Lajos I. G. Duca-i* lelkész tehetséges fia francia főszakos tanárjelölt még ez év januárjában megszerezte az u. n. licența vizsgát. Értesülésünk szerint az E. K. T. a jövő tanévre már ki is nevezte erre a szakra a cluj-i kollégiumhoz. A fiatal tanárnak további előhaladást és sikert kívánunk.

Új doktorok. *Kahlfürst Tibor Istvánt*, Kahlfürst Imre nyomdatulajdonosafia tehetséges fiát junius hó 3-án a budapesti tudományegyetemen az összes gyógytudományok doktorává avatták. — Ugyancsak, amint értesülünk, *Nanofszyk Károlyt* is ez évben doktorrá avatták. A tehetséges és rokonszenves fiatal új doktor afiainak jó szerencsét és előhaladást kívánunk.

Az Unitárius Leányotthon eljárósága felhívja mindazon szülők figyelmét, kik Clujon tanuló leányaikat az 1938/39 isk. évben a Leányotthonban óhajtják elhelyezni, hogy eziránti kérésüket augusztus 1-ig a Leányotthon Előljáróságához címezve, az Unitárius Kollégiumba (Cluj, Calea Marechal Foch No. 12) küldjék.

Műsoros zenedélután a cluji kollégiumban. Ha megkésve is, de örömmel adunk hirt arról, hogy jelen év március hó 10-én kollégiumunk ifjúsága kiválóan sikerült zenedélután rendezett a püspökség disztermében nagyszámu hallgatóság jelenlétében Péterfy István zenetanár kiváló vezetése mellett. Az énekkar a királyhimnuszon kívül több műdalt, a zenekar pedig több zenedarabot adott elő kiváló sikerrel, Gálly Zs. IV. o. gimn. tanuló hegedűjátékát, melyet tanárnője: Kouba Paula kísért zongorán, megérdemelt nagy taps követte. Ugyancsak nagy hatást ért el Kárdos László III. gimn. o. t. és Zsakó János II. gimn. o. t. kiváló szavalata. A zenedélután táncmulatság követte.

Felhívás lelkész afiaihoz. Tisztelettel kérjük, hogy akik az ifjúsági vasárnap perselypénzét még nem küldték be, a lehető legrövidebb időn belül küldjék el az ifjúsági pénztáros címére, Fülöp Árpád lelkész, Hoghiz, Jud. Tárnava-Mare.

Az Unitárius Nőegylet teadélutánja. Junius hó 22-ikén, szerdán délután 5 órai kezdettel tea-délutánja volt az Unitárius Nőegyletnek, melynek ez alkalommal a háziasszonyai, rendezői Vajna Lajosné, Csifó Salamonné, dr. Mikó Lőrincné, Csató Pálné, dr. Kauntz Józsefné, dr. Gyergyai Árpádné voltak. A Nőegyletnek a régi unitárius kollégiumban levő tágas helyiségét már a korai órákban nagy és előkelő, főképpen hölgyközönség töltötte meg. A program egyetlen pontjának megkezdése előtt Csató Pálné az előadói emelvényről megható szavakkal emlékezik meg az egyletnek közelebbről elhunyt elnöknőjéről, mikor a *jelenlevő nagy közönség ünnepies felállással hódol a nemrég elhalt elnöknő: dr. Boros Györgyné emlékének.* Ezután gróf Bethlen Györgyné tartja meg nagyszabásu előadását olaszországi utjáról. A grófnő közvetlen előadásban adta vissza azokat a tapasztalatokat, melyeket olaszországi utja alkalmával szerzett. Az előadás valóban elénk varázsolta Olaszországnak örökké tündöklő kék egét, az olasz népet, az utazók bámulatát a tenger iránt, az olasz városokat, különösen pedig Sziciliát, melyről különösen sokat beszélt. Azonkívül még az olasz művészet néhány képviselőjéről tett az idő rövidségéhez képest néhány érdekes megjegyzést. A tartalmas előadást a közönség hálásan megtapsolta. Azután pedig a szokásos teázás következett, melyen az előadó értékes eszméi sokáig igen jó hangulatban együtt tartották a hölgyközönséget.

Tornavizsga a cluji kollégiumban. A cluji főgimnáziumunk ifjúsága Lőrinczy Zoltán tornatanár vezetésével hagyományos évvégi tornavizsgáját május hó 29-én délután tartotta meg nagyszámu közönség jelenlétében. A felvonulás után az ünnepély egyházi énekekkel kezdődött, majd atlétikai- és szertorna gyakorlatok, játékok, szabad- és ügyességi gyakorlatok keretében mutatta be ifjúságunk felkészültségét. Az atlétikai versenyek kiemelkedőbb eredményei a következők: Kriza

László VI. oszt. tanuló 14 m. 87 cm.-es dobásával (5 kg.-os súlygolyó) országos ifjúsági rekordot javított; Simon Géza és Simon István VII. osztályos tanulók a magasugrásban értek el szép eredményt 160 cm.-es ugrásaikkal. Ez utóbbi két tanuló különben a távolugrásban 5 m. 45 cm.-es és 5 m. 64 cm.-es eredményeket értek el. A szertorna összes első díjait László András VI. oszt. tanuló nyerte. Az alsó tagozaton Nagy István III. oszt. tanuló 7 m. 65 cm.-es súlydobásával, 4 m. 80 cm.-es távolugrásával és 1 m. 30 cm.-es magasugrásával emelkedett ki. A különböző versenyszámokban többen nyertek I., II., III. díjakat, ugyszintén diszoklevelet is. Az intézetünkbe az 1937/38. iskolai évben bevezetett kosárlabda-játékot az intézet válogatott csapata és a Dermata-gyár „Echo” sport-csapata mutatta be. A mérkőzést tanulóink nyerték meg 10:3 arányban. A tornaversenyt Gálffy Zsigmond kollégiumi igazgató buzdító beszéde fejezte be. Ifjúságunk ez alkalommal is bizonyosságot tett arról, hogy jó vezetés mellett a régi hagyományokhoz méltóan megállja a helyét.

Az I. G. Ducai Unitárius Főgimnázium ifjúsága 1938. május 25-én a főgimnázium tornacsarnokában zeneestélyt rendezett. A műsort a királyhymnus nyitotta meg, mely után a főgimnázium énekkarának „Velencei dal” című énekszámát követte. A további számokat a főgimnázium, valamint a helybeli Filharmonikus Társaság zenekari szolgáltatták, melyek közé ékelődött be Keul Magduska és Péterffy Gyula zongoránégykezes, valamint Bede Emil énekszám. A műsor legkiemelkedőbb zeneszáma Johann Strauss „Kék Duna keringő” című darabja volt, melyet a főgimnázium énekkara a Filharmonikus Társaság zenekarának a kíséretével adott elő. A műsor magas színvonalának az emeléséhez nagymértékben hozzájárul Mészáros Imre főgimn. tanár előadása is, aki megkapó vonásokban mutatta be Johann Strauss zeneszerző pályafutását. A zeneestélyt a főgimnázium énekkarának „Diák dalegyveleg” című énekszám zárta be. A zeneestély sikerének biztosítása érdekében közreműködött a helybeli Filmharmonikus Társaság, mely az önálló zeneszám mellett a „Kék Duna” keringő kíséretét is szolgáltatta. Szép szereplésükért a hála és a köszönet illeti meg Keul Magduska urleányt, továbbá Bede Emil segédlelkészt, aki Ady-Reinitz dalok előadásával bilincselte le a hallgatóságot. Az egész estély megrendezése Péterffy Gyula zenetanár hivatásának élő és mindenben rátermett munkásságát dicséri.

Az Uioarai Unitárius Nőszövetség 1938 június 12-én a helybeli „Műkedvelő Társaság” közreműködésével szépen sikerült műsoros estélyt rendezett. A műkedvelő csoport Dr. Nagy Béla ügyvéd vezetésével, akit méltán nevezhetünk a magyar kultúra önzetlen harcosának, előadta Bonyi Adorján „Egy kis senki” c. vígjátékát. Szereplők: Till Károly, Rápolthy ref. isk. igazgató,

Obvéger katólikus karnagy, Veres József unitárius pénztáros, Nyitrai Mózes unitárius lelkész, Gilyén László, Fitsch Sándor gyógyszerész, Balogh Sándor, Szabó Jenő, Horváth Géza, Székely Attila, Csiky István, Császár Jolán, Horváth Gézáné, Vermesi Babi, Karsay Lili, Rápolthyné, Jakab Ilonka, Bucsy Éva ref. lelkész leánya, Pauer Klára, Till Károlyné: mindegyik elismerésreméltó ügyességgel játszott, méltán kiérdemelve a közönség elismerését. A fenti nevekből az is látható, hogy Uioaran a nemes ügy érdekében felekezetkülömbőség nélkül, együtt dolgoznak.

25 éves osztálytársi találkozó. Jun. hó 19-én Cluj-i kollégiumunknak 25 évvel ezelőtt érettségizett diákjai találkozót tartottak. A találkozás alkalmával részt vettek az istentiszteleten, tisztelegtek Dr. Varga Béla püspöknél és Gálffy Zsigmond igazgatónál. Alapítványt tettek a szegény és jó előmenetelű tanulók segélyezésére. Erre a célra befizettek: Biró István lelkész 500 lei, Hadházy Sándor 1000 leit, Dr. Holló Endre 1000 leit, Lakatos István 1000 leit, Löw Rudolf 5000 leit, Dr. Mikó Miklós 2000 leit és Dr. Weis Vilmos 1000 leit.

Rajz- és kézimunka-kiállítás a Cluj-i Unitárius Kollégiumban. Egy év kitartó és szorgalmas munkájáról tesz bizonyosságot intézetünk tanulóinak 1938 június 16—21 napjain a kollégium rajztermében Tóth István tanár ur irányítása mellett rendezett rajz- és kézimunkakiállítása. A kiállítás anyagaként az I—VIII. osztályos tanulók legsikerültebb munkái, — közülük sok az ifjui lélek meglepően eredeti megnyilvánulása, — és az „Uj cimborá” gyermekujság által rendezett plakátversenyen is kiállításra került, szintén tanulóink által készített eredeti és ötletes plakát-tervek szerepeltek. A kiállított rajzok és kézimunkák színvonala és nagy száma Tóth István tanár és festőművész példaadó munkáját dicséri.

Tisztelettel kérjük tudósítóinkat, hogy lapunk számára tudósításaikat minden hó 20-ig küldjék be, mivel a később beérkezőket csak a következő számban közölhetjük. A tudósításokat kérjük a papir egyik oldalára és megfelelő oldalmargóval írni. Hely- és lakásváltozások bejelentése nagyon fontos és azoknak román elnevezése, mert így módunkban van lapunk pontos küldését megjelenésekor az előfizetők kezeihez juttatni.

A bucarești-i unitárius egyházközség pünkösöd első napján ünnepelte 5 éves fennállását. Lélekemelő Istentisztelet keretében adtak hálát az ottani unitáriusok az Isteni gondviselésnek, hogy az első öt év eltelhetett s jól telhetett el. Imádkozott Lőrinczy Géza lelkész, egyházi beszédet és urvacsorai ágendát mondott Dr. Kiss Elek dékán, főjegyző. Az Istentiszteletet követő diszközgyűlésen elnökölt Bartha Miklós egyházközségi főgondnok s az egyházközséget üdvözölte Dr. Kiss Elek egyházi kiküldött. A délutáni vallásos délutánon szép műsor volt, amelynek a keretében Az unitárius kereszténység és az

unitarizmus valláserkölcsei alapjai címen előadás tartott Dr. Kiss Elek.

A lelkeszi lakásban a lelkesz felesége vezetése mellett tartottak egy jól sikerült teát is. És nagyon szépen adakoztak egy hatalmas harmónium árába s megjelentették ez alkalomra „Az első öt év” címen az egyházközség történetét, amelyet 30 lejért árulván s ajánljuk a füzetet a missziói munka iránt érdeklődők figyelmébe.

A bucuresti-i egyházközség felvirágoztatása nehéz és fáradságos munkába kerül; de nagy fontossága miatt megérdemli a ráfordított küzdelmet. *Tudósító.*

A „Református Keresztyén Imádságos Könyve” cím alatt mintegy 25 iv, 300 oldalas terjedelemben jelenik meg *Vásárhelyi* János ref. püspök imádságos könyve. A könyv hétköznapi, alkalmi imádságokat, elmélkedéseket és a Kálvin műveiből vett gondolatokat és szemelvényeket tartalmaz. *Vásárhelyi* János ref. püspöknek közéleti és irodalmi munkássága előnyösen ismert az unitáriusok előtt is. Ez a könyv nemcsak a református, hanem a magyar egyházi irodalom gazdagodását is jelenti. A könyv megjelenésére felhívjuk olvasóink figyelmét. Megrendelhető az Erdélyi Református Egyházkerület Iratkeresztése (Cluj, Strada Brațianu 51.) vagy a Minerva Könyvkiadóvállalat (Cluj, Strada Baron L. Pop 5.) útján. Ára fekete egész vászonkötésben 80.— lei, színes vászonkötésben 90.— lei.

Eljegyzés. *Kövendi Szathmáry Margit* és *csikszentkirályi ifj. Bors István* jegyesek. Az ifju jegyespárnak sok szerencsét, boldogságot kívánunk.

Tájékoztató. A cluji unit. koll. főgimnáziumába az 1938—1939. isk. évre beiratkozhatik minden magyarnyelvű tanuló valláskülönbség nélkül. Nem magyarnyelvű tanulók felvételéhez miniszteri engedély szükséges. Az ez iránt való kérvények a közoktatásügyi miniszteriumhoz címezve f. év augusztus 15-ig nyújtandók be az igazgatóhoz. A magyar anyanyelvű tanulók augusztus 25—31. között iratkoznak be. Az I. gimn. osztályba iratkozók szept. 1-én legalább 9 és fél, legfeljebb 13 és fél évesek kell, hogy legyenek. Az I. osztályba felvételi vizsgálat alapján lehet beiratkozni. A felvételi vizsgálat ideje szeptember 13-ika. A vizsgálat tárgyai román nyelv és számtan. Előbbiből 15 sort írnak diktálás után a vizsgázók a 4. elemi osztályban tanult anyagból, szóbelin pedig olvasnak valamely tanult olvasmányból és kérdéseket kapnak az olvasmány tartalmára és az elemi iskolában tanult nyelvtanra vonatkozóan. A felvételi vizsga díja 89 lej. A felvételi vizsgára való bocsátás iránti kéréseket augusztus 30-ig kell beküldeni az igazgatóság-hoz a következő mellékletek kíséretében: 1. Osztálybizonyítványt az elemi iskola (legalább) 4. osztályáról. Felekezeti iskolák bizonyítványára tanfelügyelők láttamozás szükséges. 2. Állami anyakönyvi kivonat. 3. Egyházi keresztlevel. 4. Állam-

polgársági bizonyítvány (vagy annak hiteles másolata.) 5. Ujraoltási bizonyítvány. Ezek az okmányok nemcsak vizsgái, hanem beiratási okmányok is lesznek. A javító vizsgálatok ideje I.—III. osztályok részére szeptember 1—5., az V.—VIII. osztályok részére szeptember 1—3 napjai. A felső tagozatba (V. oszt.) való felvételi vizsga ideje szeptember 4—6. Vizsgadíj IV. osztály 209 lej.

Fizetendő díjak a főgimnáziumban: 285 lej beiratási és évi 3000 lej iskolai díj.

Fizetendő díjak az internátusban és konviktusban: Főgimnáziumi tanulók évi 1500, főiskolai hallgatók évi 3000 lej internátusi díjat fizetnek. Utóbbiak beiratási díja 285 lej. A konviktusi díjak havonta 700 lej. Fürdési díj évi 100 lej. Közeli vidékről való szegény tanulók, akik hazai csomagot könnyebben kaphatnak, vagy azok, akik rokonaiknál valamelyes étkezési ellátást kaphatnak, lehetnek félkosztosok (ebéd vagy reggeli-vacsora) s ebben az esetben a kosztdíjnak felét fizetik.

A bentlakó tanulók ágyneműt (szalmazsák, párna, takaró) hazulról hoznak.

Egyházi érdek lévén, hogy kiváló tehetségű ifjaink szegénységük miatt ne essenek el a középfoku iskoláztatástól, lelkeszeink és tanítóink ajánlata alapján 8—10 első gimn. oszt. lépő tanuló teljes, vagy nagyobb kedvezményben fog részesülni az I. évharmadban tanusítandó tanulmányi előmenetel alapján.

Az igazgatóság.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába május 26-tól június 20-ig tagsági díjat fizettek: Szathmáry Géza Câmpia-Turzii, Urmösi Gyula Filiaş, Nagy Béla Mujna, Taar Géza Aita-Mare, Fülöp Elemér Chidea, Filep Andor Iceland, Halmagyi János Tg-Mureş, Máthé Zsigmond Mitreşti, Késmárki Miklós Baraolt 1938-ra; Szinte Ferenc Braşov 1933—1937-re, Unitárius Egyházközség Diciosânmartin 1931-re, Vajna Istvánné Mădăraş, Sófalvi Domokos Cecheşti 1937-re, Ifj. Pál Dénes Bodogaia 1934—35-re (100 Lei), Lőrinczy János Bordoşiu 1937—1938-ra, Id. Szász Dénes Bezid 1933—34-re (100 Lei), Pap Zsigmond Inlaceni 1934—35-re (100 Lei), Ifj. Szász Dénes Firtuşu 1937—38-ra, Katona Ferenc Firtănuş 1934—35-re, Benczédi Ferenc Goagiu 1937—38-ra, Gyulay Árpád Corund 1933—34-re (100 Lei), Pálffy Albert Medişor 1932—1933-ra (100 Lei), Péterfy Mihály Jacodul 1934—36-ra (150 Lei), Lőrinczy László Cadaciu, Id. Pál Dénes Şimoneşti 1934—35-re (100—100 Lei), Útő Lajos I. G. Duca 1931—34-re (200 Lei), Török Elek Nicoleni 1933—34-re, Máthé Lajos Avrameşti 1936—38-ra, Péter Odön Turdeni, Máté Sándor Secueni (100—100 Lei) 1934—35-re, Kiss Tihamér Adamuş 1936—1937-re, Sebe Ferenc Sânmiclăuş 1934 (13 Lei), Sándor Gergely Deaj 1928—29-re (18 Lei), Major Sándor Hărănglab 1932—33-ra (100 Lei), Pál Tamás Dâmbău 1934—35-re (100 Lei), Kovács István Sânbenedic 1938—39-re, Mátyus Gergely Seuca 1933—35-re (150 Lei), Kiss Sándor Ioneşti

